

מאורות אל העבר

כא טבת תשיב | 19/01/1952

האגדרטה לזכר הרוגי המלכות בעירק במרכז מורשת יהדות בבל באור יהודה, צילום: ויקיפדיה, מרכז להבה אור יהודה

מפת עולם

הרוגי המלכות בבגדד

יוסף בצרי פעל שנים ארוכות במחתרת הציונית בעיראק, והגשים סוף סוף את חלומו לעלות לארץ ולעבוד בה כעורך דין. בקשת מפקדיו ב"מוסד" לשוב לבגדד ולסייע בעליית היהודים השיבה אותו לארץ מולדתו, ושם פעל ביחד עם חבריו משכבר בתנועה הציונית. שלום צאלח, צעיר יהודי מבגדד שעבד כסנדלר ובמקביל היה חבר בתנועת החלוץ, היה כבר בדרכו לעבר הגבול לישראל. אולם, גל פיגועים קשה שביצעו טרוריסטים מוסלמים נגד מטרות יהודיות בבגדד שינה את התכונות. השלטונות העיראקיים החליטו להשתיק את הביקורת הבינלאומית על הטרור ועל הרדיפות, באמצעות האשמת המחתרת הציונית בעיראק בפיגועים, שנועדו כביכול "לשכנע" את יהודי עיראק לעלות לארץ (לימים, למרבה החרפה, הצטרפו להאשמה זו גם חוגי אקדמיה אנטי ציונים בארץ). בצרי וצאלח נעצרו, עונו ואולצו להודות בביצוע הפיגועים בשליחות ישראל. ביום כ"א בטבת תשי"ב (19.1.1952) הוצא בצרי להורג, ושלושה ימים אחריו גם צאלח. מצבה לזכרם הוקמה בהר הרצל ובמרכז מורשת יהדות בבל באור יהודה. בולים ואגדרטאות הנציחו לדורות את שמם של הרוגי המלכות מעיראק.